

RYNEK OBUWNICZY **Potrzeba nam Spółdzielni**

Pan W. D. w 22-gim zeszytce „Polska Gospodarcza” w art. Sytuacja Rynku Obuwianego pisze: Rok 1933 oznaczał na rynku skórzano - obuwianym zakończenie koniunktury niższej cen bez końca. Jeżeli w tym roku ceny obuwia jeszcze nadal spadały, to szło to w parze albo ze znanym obniżeniem jakości, albo też wynikało to ze skrajnego wycisku głodujących mas szwskich.

W każdym razie okres spadku cen okupowanego kosztem kapitałów można uważać za skończony. Wpłynęły na to, jak się wydaje, trzy przyczyny:

- 1) fakt, że zabrakło już niemal kapitałów i kredytów, których kosztem można by jeszcze przedłużyć poprzednią ewolucję;
- 2) ceny skór surowych zaczęły silnie zwyczajować, a za nimi, nieco później, także i ceny skór garbowanych;
- 3) zapasy obuwia w handlu powoli się wyczerpały.

Wobec takiego stanu rzeczy należało zacząć myśleć o odrobieniu strat, poniesionych na skutek kryzysu, a przedtem może i o uporządkowaniu powstałego w czasie kryzysu zamieszania.

Z początkiem roku 1934 wszystkie te zagadnienia wysunęły się na czoło bieżących zagadnień przemysłu obuwianego. Sprawy wysprzedawcze łączą się z kwestią wielkości ryzyka handlu obuwianego. Im mniejszymi kapitałami dysponujemy, tem usilniej trzeba dążyć do zapobiegania wzrostowi ryzyka. Od czasu spadku cen, spadku dochodów i malejących obrotów hasło tanioci towaru stało się głównym atutem dla pozyskania klientów. Od tego czasu panuje

W REKLAMOWANIU SIĘ CENAMI NA „PRZYNETĘ”

przy pomocy mniej lub więcej ukrytych lub pośrednich wyprzedzaży, ale trwających przez to jakby w permanentnej.

Raz po raz następowało zaskoczenie ogółu produkcji i handlu obniżeniem „na przyniętę” ceny jakiegoś artykułu i podczas gdy inicjator takiego zaskoczenia miał nadzieję ożywienia własnego zbytu przez położenie w ofierze resztkę jakiegoś towaru, konkurenci jego, posiadający większe zapasy danego towaru, ponosili poważne straty. Walka konkurencyjna nabrała form złośliwych i destrukcyjnych, rwąc wątek wszelkiej kalkulacji.

Kryzys rozproszkował kapitały. zaangażowane w produkcji i handlu obuwem. Proces ten pogłębia i utrwała fakt wytworzenia się nierównomiernego obciążenia daninami publicznymi i opłatami. Przez niedopłacenie przez kilka faz produkcji i handlu podatku obrotowego i opłat ubezpieczeniowych można uzyskać na swoją korzyść różnicę kalkulacyjną 5 do 10 proc. Jest to więcej od normalnego obecnie w Polsce zysku netto.

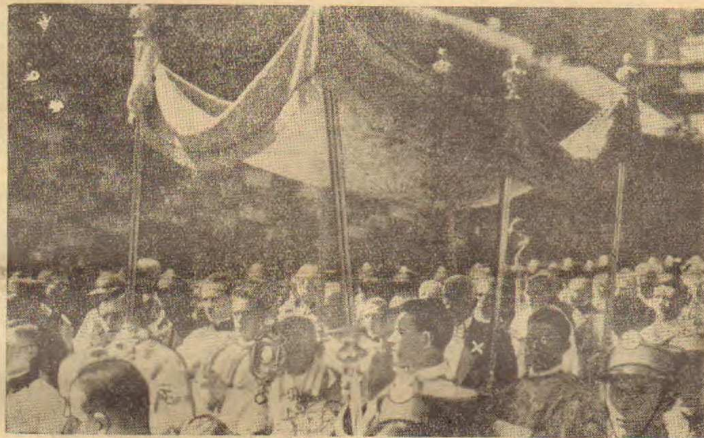
W ostatnich latach hasło tanioci przygłuszyło dbałość o jakość. Podrabiano z lichego materiału najbardziej wykwiłtne fasony, w sposób często tak doskonale imitujący, że laik nie rozpoznaje obuwia dobrego od tandety imita-

cyj. Produkcja obuwia dobrego chyli się w tych warunkach do coraz większego upadku.

Klient, widząc drogi bucik, podejrzewa o podstęp i nie wierzy jakości, a widząc ładną tandetną imitację, cieszy się z „okazyjnego kupna”.

Zwyczajowo przetrzymały kryzys, a poczęści nawet wykorzystwały go na własną korzyść, tylko kilka większych przedsiębiorstw zbytu obuwia. Na tle tych zniszczeń kryzysowych rozwój

wykazuje tylko fabryka międzynarodowego koncernu BATA, a pozatem powstały liczne „drobnoustroje” częściowo na drodze podziału lub rozpadu większych firm, częściowo jako efermerydy, ginące po dniu życia, ale rozdające się masowo na nowo, pod inną firmą z innym zakresem działania i innymi właścicielami. Powstały takie fabryczki z programem, zgóry już ułożonym na egzystencję kilku tylko mie-

Fragment z procesji Bożego Ciała w Krakowie. x Widoczny Pan Prezydent pod baldachimem. Jak wiadomo, po uroczystościach Bożego Ciała w Krakowie, Pan Prezydent w towarzystwie p. Ministra Przemysłu i Handlu, inż. Floyar-Raichmana, Dyrektora Departamentu p. Kandla i świty, zwiedził także zakłady przemysłowe w powiecie chrzanowskim, jak „Azot”, „Fablok” i Chorzów. Przez Chełmek, koło naszych Zakładów przejeżdżał P. Prezydent wieczorem. Mocno żalujemy, że nie danem było P. Prezydentowi i p. Ministrowi Przemysłu i Handlu zwiedzić także naszych Zakładów w Chełmku. Po drodze wszędzie witała ludność Pana Prezydenta owacyjnie.

OPANKI NA SŁONECZNE I GORĄCE DNI.

10

Opanki są najmilsze, a przytem bardzo tanie, przewiewne i lekkie.

Obfity wybór kolorów i gatunków damskich półczoszek!

Bata

Potrzeba nam Spółdzielni

Jak nam wiadomo, spółdzielczość polega na tem, że osoby o równych lub podobnych dążeniach dla zaspokojenia swych potrzeb gospodarczych, jednoczą się w zrzeszenia umożliwiające im osiągnięcie korzyści, niedostępnych dla niezrzeszonej jednostki.

Ludzie słabi gospodarczo jako jednostki jednocząc się, tworzą zespół gospodarczo silny, zapewniający im obronę ich własnych interesów. Warunki gospodarowania są bowiem platformą, na której wyrasta i rozwija się cały szereg innych gałęzi życia, — ba cała kultura ludzka. Przed potężną siłą zagadnień warunków gospodarczych usunąć się muszą wszystkie ideały romantyczne. Bo olbrzymi potwór dzisiejszych czasów kryzysowych i wiele jeszcze lat pokryzysowych będzie zawsze niszczył i miażdżył wszystko to, co słabe, co małodporne, co leniwe.

Bohaterami każdego dnia są zawsze tylko ludzie pracy, ludzie interesu i ludzie rozsądku. Cudów dzisiaj na świecie niema. Szczęście swe oraz dobrobyt wyrabia sobie człowiek jedynie tylko pracą i wysiłkiem, — w każdym razie zaś bardzo rzadko — wygrana na loterii.

Z kapitału zebranego z drobnych oszczędności swych członków i składek członkowskich, korzystają członkowie w najrozmaitszych potrzebach życiowych, bądź to we formie pożyczek pieniężnych, lub też towarów, zaletnie od tego, jaki ty spółdzielni sobie członkowie założyli.

Spółdzielnia i spółdzielczość, to współdziałanie w kierunku niesienia sobie wzajemnej pomocy.

Pisząc o spółdzielni i współdziałaniu, zastanawiamy się nad wioską naszą Chełmek. Chełmek jako osada coraz to bardziej się rozwija. Widzimy zwiększony ruch budowlany, widzimy zwiększoną stopę życia. Dobrze wynagradzani pracownicy za swą pracę w Zakładach Baty, powoli wzbogacają się.

Ale przypatrzmy się życiu innego człowieka, niepracującego w Zakładach Baty. Czyż można się oprzeć uczuciu żalu, gdy się myśli, że wiele słabszych i mniej odpornych jednostek stacza się na złe drogi, że za wiele innych naprózno czeka skądś pomocy, aby założyć jaki taki warsztat pracy i własne ognisko rodzinne. W życiu bowiem sama gospodarka odgrywa rolę jakby motoru przy maszynie, natomiast pieniądz odgrywa rolę paliwa. Najbardziej precyzyjnie i najlepiej zmontowana maszyna musi stanąć i stanąć, skoro zabraknie jej paliwa.

Zastanawiając się nad powyższem, przychodzimy do zapytania siebie samych: czyż nie byłoby wskazaniem otworzyć na terenie gminy Chełmek Kasy Stefczyka? Takiej samej Kasy Stefczyka, jaka istnieje i świetnie się rozwija na terenie sąsiedniej gminy Bobrek?

Czytelnicy nasi z okolic, w których Kasy Stefczyka założono, wiedzą doskonale, ilu to ludziom Kasa ta pomogła. Ilu to porządnych ludzi, będących chwilowo w biedzie „Stefczyk” uchronił od zagłady przed nieuniknąłą egzystencją. A ile to domów powstaje

dzięki Kasie Stefczyka? A ile to nowych spółdzielni, np. mleczarskich, drewnarskich, samodzielnich Kółek Rolniczych bez sklepów Kółka Rolniczego powstało i świetnie się rozwija właśnie dzięki inicjatywie członków Kas Stefczyka.

Obywatele gminy Chełmek, oraz wszystkich tych gmin, w których jeszcze Kas Stefczyka niema, a gdzie jest możliwość jej założenia zrozumieć, że w odniesieniu do głębokiego kryzy-

su gospodarczego w życiu poszczególnych jednostek, a zwłaszcza na terenie powiatu chrzanowskiego musimy wprowadzić w społeczeństwo zdrowe komórki społeczno - gospodarcze.

Apelujemy do Was pp. naczelnicy gmin, sekretarze, oraz pp. Kierownicy szkół i nauczyciele, propagujcie wśród miejscowego społeczeństwa idee spółdzielczości. Zakładajcie spółdzielnie, w pierwszym rzędzie Kasy Stefczyka. Wgl.

Prezes Polskiej Spółki Obuwia P. J. A. Bata w Polsce

Na własnym osobistym samolocie OK-ATR, pilotowanym przez siebie, przyleciał do Katowic we wtorek, dnia 5 czerwca, prezes Polskiej Spółki Obuwia p. J. A. Bata, skąd po krótkim pobycie, tego samego dnia wyjechał do Warszawy. Za samolotem p. Prezesa przyleciał drugi samolot zakładów Bata w Zlinie z szefem pilotów p. Szerhatem. Na drugim pasażerskim samolocie znajdowała się już stacja radiowa. Samolot pasażerski wylądował zaraz do Warszawy. Pan Prezes odwiedził nasze oddziały w Warszawie, Gdyni, Grudziądzu i Tczewie, skąd powrócił do Warszawy i odleciał

zpowrotem do Katowic. Z powodu jednak bardzo wielkiej mgły, panującej nad Katowicami, p. Szerhat zmienił kurs na Kraków, gdzie gładko wylądował. Z Krakowa samolotem przybył p. Prezes na inspekcję naszych Zakładów w Chełmku, skąd tego samego dnia odleciał z Katowic znowu na własnym samolocie przez siebie pilotowanym bez aparatu radiowego i spadochronu. Lekki start, opóźnienie samolotu wzbudziły zdumienie u znajdujących się na lotnisku publiczności.

Zdjęcia z pobytu naszego p. Prezesa w Polsce umieścimy w najbliższym numerze.

Moskwy. Profesora Schmidta powitali na dworcu przedstawiciele ambasady sowiec, z p. Dawitjanem na czele, oraz szereg dziennikarzy i uczonych polskich. W rozmowie słynny badacz ekspedycji Tscheluski opowiadał, o osiągniętych rezultatach ekspedycji twierdząc, że droga wzdłuż brzegów Syberji 4 miesiące w roku jest możliwa do przejazdu dla okrętów. Po niedługim postoju w Warszawie prof. Schmidt udał się w dalszą drogę do Moskwy.

NIEMIECKI MINISTER PROPAGANDY GOEBBELS W WARSZAWIE.

We środę, dnia 13 czerwca br. przyjeżdża do Warszawy niemiecki minister propagandy Goebbels celem wygłoszenia kilku odczytów na temat III. Rzeszy. Do Polski przyjeżdża Goebbels na zaproszenie prof. Zielińskiego, prezesa Polskiej Unii Intelktualnej. Z Warszawy wyjeżdża min. Goebbels do Krakowa, gdzie wygłosi drugi analogiczny odczyt.

KONFERENCJA W GENEWIE.

Wszystkie konferencje rozbrojenio-we, o których naczytaliśmy się już tyle w różnych gazetach, ciągle jakos nie mogą uzgodnić swoich poglądów. Ostatnia konferencja rozbrojenio-wa w Genewie, pomimo szumnych słów

wypowiadanych zarówno ze strony Anglii, Francji, Włoch itd., kończą się fiaskiem. W dniu wczorajszym opuścił Genewę nasz Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck, wyjechali także prawie wszyscy dyplomaci zainteresowanych państw.

EKSPLOZJA SAMOCHODU.

W Oklahomie (Ameryka) wydarzyła się w dniu 6 czerwca straszna eksplozja samochodu. Samochód osobowy oprócz 7 pasażerów wioził nieduży ładunek nitrogliceryny. W drodze podczas burzy piorun uderzył w samochód, który wyleciał w powietrze. Z pasażerów pozostały tylko szczątki.

STRASZNE BURZE WE FRANCJI.

Trwające od 2 dni straszne burze w okręgu Dromein w Południowej Francji spotęgowały się w ostatnich godzinach niebawale. Trąba powietrzna i oberwanie chmur wyrządziły spustoszenia wielkie, zmiatając wiele domostw z powierzchni ziemskiej.

20 LUDZI ZASYPANYCH.

W Rumunii w miejscowości Orateini wydarzył się nieszczęśliwy wypadek podczas kopania za łem dla cegielni u stoku stosunkowo niewysokiej góry. Mianowicie podczas kopania ziemia się zsunęła, zasypując dwudziestu robotników, tak, że nadeszła pomoc zdołała powyciągać z ziemi jedynie same trupy.

WYDATKI WOJENNE TURCJI

Komisja budżetowa tureckiego sejm uchwaliła na swem ostatnim posiedzeniu podwyższenie budżetu ministra wojny o 740.000 funtów tureckich,

tak, że obecnie wydatki wojenne Turcji wynoszą przeszło 173 miliony funtów tureckich, tj. przeszło 3 i pół milarda złotych.

W tym roku buduje Turcja 10 krajowców w dokach japońskich, oprócz tego przywrócono tam przedłużenie służby wojskowej z 18 miesięcy na pełne dwa lata.

KATASTROFALNE UPALY W AMERYCE.

Katastrofalna posucha w całych Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej trwa nadal. Od szeregu tygodni barometr rzadko wskazuje poniżej 40 stopni gorąca. Codziennie widzi się wielkie procesje amerykańskich farmerów z chorągwią kościelną w pobożnym pochodzie do świątyni i kaplic, prosząc Boga o deszcz.

Wiadomości meteorologiczne nie wskazują na najbliższe dni żadnej poprawy. Obawiają się, że większa połowa tegorocznych zbiorów przepadnie, zwłaszcza, że i zima była nadzwyczaj suchą. Tegoroczna posucha jest nieparemiętną w dziejach Ameryki Północnej. Z New Yorku codziennie odlatuje wielka ilość samolotów do zagrożonych najbardziej okolic, wracając one jednak coraz to z gorszymi wiadomościami.

Pożary lasów mnożą się w zastraszający sposób, niszcząc codziennie tysiące hektarów drzewostanu. Wszystkie zmobilizowane straże ogniowe, wszelka pomoc rządowa okazuje się bezsilną wobec szalejącego żywiołu.

Ludność podwójnie cierpi, ponieważ w nocy nie odczuwa się prawie, że żadnego ochłodzenia, bodaj chwilo-wego.

Co się dzieje zagranicą

OLBRZYMI POŻAR W ZAKŁADACH BATY W BATAWIE.

W dniu 4 czerwca wybuchł olbrzymi pożar w siostrzanych zakładach naszego koncernu w Batawie, pod Otrkovicami, oddalonych o 11 km. od Zlina. W miejscowości tej znajdują się nasze słynne na świecie zakłady garbarskie. Pożar wybuchnął z niewiadomych narazie jeszcze powodów przed godziną 8 rano, trawiąc całe magazyny. Pożarowi sprzyjały wielkie zapasy środków łatwopalnych jak benzyna, tłuszcz, oleje itd., potrzebne przy garbowaniu skór. Szkoda wynosi przeszło 8-10 milionów koron czeskich. Zakłady są ubezpieczone w ubezpieczalni „Atlas”. Przepuszczalnie do dwu tygodni powstaną nowo wybudowane zakłady garbarskie.

PROFESOR SCHMIDT W WARSZAWIE.

W poniedziałek przejeżdżał przez Warszawę słynny uczestnik i kierownik tragicznej ekspedycji sowieckiej profesor Schmidt w drodze do

Ponieważ nr. 4 „Echo Chełmka” nie doszedł do wszystkich, P. T. Czytelników z przyczyn od nas niezależnych, przeto drukujemy ponownie początek feljtonu „Moje życie”.

Życie nasze jest jedynym przedmiotem na tym świecie, którego nie możemy sobie przywłaszczać na swą wyłączną własność, abowiem niczem nie przyczyniliśmy się do jego powstania.

Zostaliśmy obarczeni obowiązkiem poświęcenia się potomstwu, aby je pomnożyć i udoskonalić.

Obecne pokolenie, a jeszcze więcej nasze potomstwo, mają prawo żądania rachunku z naszego życia. Książka ta ma być takim serdecznym sprawozdaniem.

TOMASZ BATA,

(zapski do swego dziennika).

Moje życie

PIERWSZA MOJA SZTUKA, jaką pamiętam, była modlitwa. Moja bogobojna matka wyuczyła mnie w wczesnej młodości Ojcie nasz, Zdrowaś Marjo i Wierzę w Boga. Musiałem się przedstawić z memi wiadomościami gościom, a rzadko się kiedy zdarzyło, abym od nich za to centa w nagrodę nie otrzymał.

MAJAC LAT SZESĆ, rozpocząłem wyrób bucików ze skórzanych odpadków, a robiłem je na kopytach własnego pomysłu i własnej roboty. Z tak małych odciętych ciężko było buty robić, wielkie jak palec, jednakowoż buty te cieszyły się dość wielkim popytem, zwłaszcza u młodzieży przedsiobierczej.

Para takich bucików wymagała codziennej pilnej pracy. Cena ich za wała się między 4-10 centami. Zapłata ta była dość wielka, zważywszy, że wartość czterech centów stanowiła „czworak”, pieniądź z czystej miedzi o wielkości dzisiejszej korony. Wartość zaś 10 takich centów był „szóstak”, wybity z czystego srebra w wielkości dzisiejszych 20 halerzy.

Przed świętami Wielkiej Nocy party-cypowałem w związku „turkot” z reszta chłopców naszej zwórnki.

Wybraliśmy sobie przewodniczącę. Kto się spóźnił, otrzymywał w książeczce kreskę, kreska ta zaś była kara jednego centa. Nie chciałem mieć żadnej kreski. Do rannej zbiórki „turkotu” wstawiałem z łóżka z bratem moim już o godzinie czwartej rano. I bardzo rzadko spotkałimy o tej porze już kogoś z chłopców na miejscu. Wstawaliśmy dlatego, aby było więcej „kresek”.

Każdy dzień sprawdzałem przychód kasy, a przedtem zanim przychodziło do podziału, kontrolowałem zarobki „turkoty”. Natomiast panu przewodniczącemu i skarbnikowi wychodziły inne wyniki obliczenia.

Według ich obliczeń przypadało na każdego z nas połowa.

Taki niesprawiedliwy i krzywdzący podział działał na mnie deprymująco, wywołując w duszy gorycz i wzburzenie.

Prosiłem ojca mego o pomoc. Ten jednak odrzekł, że już takie stosunki panują na świecie i zawsze chętnie wynagradzał mi stratę pieniądźmi, litując się przytem z powodu takiej podłości ludzkiej. Wówczas to już poczułem niedowiarę do zrzeszeń.

CHODZĄC PO JARMARKACH, powiększyłem sobie zakres mych interesów. Pomagałem buty ubierać, zzuwać i odnosić klientom do domu. Za usługi te

otrzymywałem napiwki, zaczynające się od zera, a kończące na dwu centach.

Uzyskana i zaoszczędzona w ten sposób gotówkę lokowałem w pocztowej kasie oszczędności. Drobne lokaty oszczędności przeprowadzano wówczas w ten sposób, że za każdych pięć centów kupiono znaczek pocztowy nalepiano na kartkę. Mając nalepionych dziesięć takich znaczków, pracownik pocztowy przebiegał je pieczęcią urzędową, wpisując wkład oszczędnościowy do książeczki.

W DZIESIĄTYM ROKU ŻYCIA UMARŁA MI MATKA. Ze śmiercią matki ustala także cała moja ojcieca nietylko matczyną, ale również ojcowską. W dwa lata później przeprowadziliśmy się ze Zlina do Węgierskiego Hradyszcza.

Ojciec mój był rodzonym kupcem. Lekął się zaś wszystkim, co wymagało odwagi. Cechowała jednak ojca wielka wytrwałość. Pierwsza trudność, na jaką napotkał, odbierała mu chęć do zaczętego interesu, a napawała nadzieją na jakiś nowy interes.

Chociaż sam był wielkim palaczem, i schodził się z sąsiadami w gospodzie, (przeziadywanie w restauracji i palenie tytoniu tam było wówczas w naszej wiosce bardzo przyjęte i popularne), nam, dzieciom słabość palenia zawsze odradzał.

(C. d. n.)

Hala manipulacyjna naszych Zakładów w Chełmku.

Sprawy gospodarcze

KONFERENCJA W SPRAWIE MOTORYZACJI POLSKI

Jako donosi codzienna Gazeta Handlowa z inicjatywy Automobilklubu Polski odbyła się konferencja w sprawie motoryzacji Polski.

Na konferencji obecni byli: p. minister Komunikacji inż. Butkiewicz, p. vice-minister Piasecki, wojewoda Jaroszewicz, oraz liczni reprezentanci zainteresowanych resortów, oraz instytucji społecznych.

Obecny katastrofalny stan motoryzacji, oraz wpływ na rozwój automobilizmu dotychczasowej naszej polityki motoryzacyjnej przedstawił w obszernym referacie inż. Morsztyn, przyjętym z ogólnym uznaniem. Reagowanie rynków samochodowych na niewłaściwą politykę motoryzacyjną wypuklił na przykładzie kilkudziesięciu państw obcych inż. Ryszard Hergel. Następnie rozwinęła się obszerna dyskusja na poruszane tematy w której głos zabierali członkowie Automobilklubu, oraz przedstawiciele organizacji społecznych i z której wynikało, że dotychczasowa polityka motoryzacyjna była na błędnej drodze.

MIEDZYNARODOWE POROZUMIENIE WŁAŚCICIELI HUT SZKLANYCH

Zapoczątkowana przed kilku miesiącami w Kolonii konferencja międzynarodowa właścicieli hut szkła dobiega obecnie do końca. W konferencji biorą udział przedstawiciele państw: Francji, Belgii, Czechosłowacji, Rumunii, Austrii, Anglii Hiszpanii. W dniu 24. b. m. rozmowy rozpoczęła się na nowo, gdyż obecnie przedstawiciele hut nie do szli jeszcze do całkowitego porozumienia. Celem konferencji jest regulacja należytej sprzedaży szkła na międzynarodowym rynku.

EXPORT WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH Z OKREGU BIELSKO-BIALSKIEGO.

Jak Codz. Gazeta Handlowa donosi w okresie styczeń - maj r. b. wywiózł ośrodek bielski tkanin wełnianych ogółem 15.674 kg., wartości 534.928 zł., czyli więcej o 40% na wadze, a 35% wartości, aniżeli w analogicznym czasie 1933 roku. W szczególności w wymienionym okresie r. b. wywieziono tkanin wełnianych:

do Jugosławii	6238	kg.	wart. zł.	236.131
do Austrii	2986	"	"	96.131
do Węgier	1450	"	"	52.799
do Argentyny	1114	"	"	34.384
do Szwecji	797	"	"	22.999
do Palestyny	617	"	"	21.135
do Maroka	511	"	"	14.710
do Szwajcarii	503	"	"	15.573

W maju r. b. wywieziono z bielskiego ośrodka przemysłowego gotowych wyrobów włókienniczych ogółem 3.804 kg., wartości zł. 82.189, w czem tkanin wełnianych 2.306 kg., wartości 62.069 zł., tkanin bawełnianych na bielnię 1.498 kg., wartości 20.120 zł. Stożków wełnianych i kapeluszy wywieziono w miesiącu sprawozdawczym ogółem 1.698 kg., wartości 19.640 zł., w czem do Ameryki Półn. 1519 kg. za 15.040 zł., do Holandji 105 kg. za 3.159 zł., oraz mniejsze ilości do Indji holenderskich, Szwajcarii, Szwecji i t. d.

DAJSZCZĘ ZAMÓWIENIA ROSJI SOWIECKIEJ W POLSCE?

W związku z wyjazdem przedstawiciela handlowego Z.S.R.R. w Warszawie p. Tamarina do Katowic, obiegła koła przemysłowe Górnego Śląska wiadomość o zamierzonych nowych wielkich dalszych transakcjach handlowych polsko - sowieckich. W każdym razie p. Tamarin przeprowadzi

rozmowy z górnośląskimi przemysłowcami w Katowicach na temat stosunków polsko - sowieckich.

CZY POLSKA STOI TAKŻE PRZED KLESKĄ NIEURODZAJU?

Dowiadujemy się ze wszystkich prawie stron Kraju, że tegoroczne żniwa wypadną o wiele gorzej, aniżeli w roku zeszłym. Przyczyna leży przeważnie w posusze, względnie niornormalnej pogodzie, jaka niestety i nam daje się bardzo we znaki.

W Poznaniu już dzisiaj ocenia się zbiory tegoroczne o prawie 30 proc. mniejsze od zeszłorocznych, podobnie, również nieszczególnie przedstawia się stan zbóż na Wołyniu i Małopolsce Wschodniej. Sumarycznie, mogą być tegoroczne zbiory od 10 do 20 proc. mniejsze od zbiorów zeszłorocznych. Nieurodzaj w pewnych warunkach może mieć nieszczególny wpływ na kształtowanie się zagadnień finansowo - rolnych, szczególnie dla rolników małorolnych.

Rząd nasz przewidując następstwa, ew. dla szczególnie małorolnych włościan, nastawia już dzisiaj swe zagadnienia finansowo - rolne w ten sposób, aby małorolny nie był natychmiast po żniwach naciskany ze wszystkich stron z racji swych zobowiązań. Dotyczyć to ma zarówno podatków, jak i niemieńskich świadczeń socjalnych, oraz zadłużenia krótko i długoterminowego. Rząd nosi się także z zamiarem znowelizowania niektórego ustawodawstwa finansowo-rolnego, na skutek memoriałów przedłożonych mu przez zorganizowane rolnictwo.

PROJEKT NOWEGO PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO.

Komisja Kodyfikacyjna opracowała już projekt ustawy o zapobieganiu upadłości. Na podstawie przepisów ogólnych, dłużnik, który wskutek wyjątkowych i niezależnych od niego okoliczności zaprzesta wypłat lub przewiduje w najbliższej przyszłości konieczność ich zaprzestania, może wnieść o otwarcie postępowania ugodowego. Nie

można jednak wnieść podania o postępowanie układowe, jeżeli:

1) nie posiada się przedsiębiorstwa, prowadzonego w ciągu przynajmniej trzech lat, 2) nie prowadzi się handlowej księgowości, 3) jeżeli nie minęły 3 lata od zawarcia przez to samo przedsiębiorstwo układu zapobiegawczego lub otwarcia upadłości i 4) jeśli nie wykonano poprzedniego układu zapobiegawczego, a od daty ostatniego uchybienia warunkom tego układu nie minęło jeszcze 5 lat.

Projekt ustawy obejmuje dalej:

Otwarcie postępowania układowego, postępowanie układowe, przepisy dłużników, posiadających gospodarstwa wiejskie, przepisy przejściowe i t. d. W najbliższym czasie mają wyrazić w tej sprawie zainteresowane sfery gospodarcze swoją opinię.

KRADZIEŻ 50 KG. DYNAMITU.

W Kraiglach, (Austria) niewysłędzeni sprawcy skradli z magazynów kopalni rudy, należącej do Tow. Alpine - Montan 50 kg. dynamitu. Energetycznie dochodzenia policyjne sprawców jeszcze nie wykryły.

NOWY DYREKTOR BIURA EKONOMICZNEGO.

Nowym Dyrektorem Biura Ekonomicznego Rady Ministrów został mianowany p. dr. Jerzy Nowak. Nowy Dyrektor urodził się w roku 1898 w Kielcach. W Legionach w I. Brygadzie dośłużył się szlif oficerskich, przebywając całą wojnę aż do końca 1920 roku na froncie. Pan Dyrektor znany jest w sferach gospodarczych ze szeregu prac i artykułów z dziedziny ekonomii. Prace swe publikował zawsze w „Gazecie Polskiej” i „Głosie Prawdy”. Doktoryzował się na uniwersytecie paryskim, a w roku 1927 wstąpił na służbę państwową do Ministerstwa Skarbu, gdzie w roku 1930 został Naczelnikiem Wydziału Kredytu Zagranicznego, następnie zaś Dyrektorem Departamentu Obrotu Pieniężnego.

NASZE WARSZTATY REPERACYJNE

naprawiają każde obuwie
nawet nie u nas kupione
szybko,
dobrze
i tanio!

DAJEMY PIERWSZORZĘDNY MATERJAŁ!
RĘCZYMY ZA KAŻDĄ NAPRAWIONĄ PARĘ

I PUNKTUALNE
WYKOŃCZENIE.

Reperujemy na
poczekaniu
bez dopłaty.

NA ŻYCZENIE ODNOSIMY OBUWIE DO DOMU!

Rata

W porze obiadowej spieszą pracownicy nasi do wspólnej jadalni naszej.

NASZE BEKONY DO ROSJI SOWIECKIEJ.

Niedawno obiegła prasę polską pogłoska, jakoby istniały możliwości wywozu świń naszych do Z.S.R.R., a to celem przerobienia ich na bekony eksportowe do Anglii w rosyjskich bekonniarniach, celem wykorzystania przynależnych Rosji Sowieckiej angielskich kontyngentów bekonowych. Obecnie dowiadujemy się, że pogłoska ta w zupełności nie polega na prawdzie.

ANGIELSCY PRZEMYSŁOWCY WEGLOWI W WARSZAWIE.

Jak się dowiadujemy w związku z coraz to większą konkurencją naszego węgla na rynkach zagranicznych, szczególnie na rynku skandynawskim, przybywają w niedługim czasie do Warszawy przedstawiciele przemysłu węglowego Anglii, celem podjęcia specjalnych rokowań z przemysłowcami węglowymi polskimi w sprawie zbytu węgla zagranicą. Rokowania polsko-angielskie mają poprzedzić specjalne rozmowy przedstawicieli przemysłów węglowych polsko-angielskich.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE:

Notowania lnu i konopi.

W i l n o: Ceny lnu według notowań Giełdy Zbożowo-Towarowej i Lniarskiej w Wilnie. — W zł. za 1000 kg. loco stacja załadowania (w mawiasach podane są ostatnie notowania, o ile różnią się od obecnych) len czesany Horodziej basis I. skala 303.10, bez notowań, — skala 259.80 2 315.00 — 2 340.00 (2 250.00 — 2. 280.00) trzepany Wotozyn basis I. skala 216.00 1 385.00 — 1 440.00 (1 385.00 — 1 410.00) trzepany Hoduciszki basis I. skala 216.50, 1 385.00 — 1 440.00 (1 385.00 — 1 410.00) trzepany, Miory basis I. skala 216.50, 1 1 300.00 — 1 325.00 (1 275.00 — 1 340.00) trzepany Traby basis I. skala 216.50, 1 450.00 — 1 470. każdziel grodzieńska 930.00 — 970.00 (1 080.00 — 1 100.00).

POLSKI EKSPORT SERA.

Polski eksport sera zagranicę wynosił w miesiącach styczniu, lutym, marcu i kwietniu 153 ton, wobec dziesięciu ton a w tym samym czasie roku 1933. Wzrost wywozu sera naszego zagranicę jest więc bardzo poważny.

Światowy eksport sera wynosił w pierwszym kwartale b. r. 65700 ton, wykazując w porównaniu z rokiemeszłym wzrost o 5 tys. ton. Największym eksporterem sera jest Zelandia, następnie przychodzi Holandia, Włochy, Szwajcaria, Danja i Australia. Inne kraje eksportują mniejsze ilości.

PRZECIĘTNA PŁACA PRACOWNIKÓW W ZAKŁACH BĄTY W TYGODNIU 22-gim.

Oddział	Zarob. przec.	Prel. przec.
110	40	74%
131	55	80
132	80	100
161	62	99
169	58	105
170	58	105
301	47	87
320	65	114
321	38	119
322	24	73
323	21	70
401	31	71
402	38	83
430	66	108
431	39	85
432	25	56
433	35	76
434	31	69
435	31	69
436	20	45
701	63	105
705	58	93
709	40	68
500	64	31
680	55	98
1202	60	100
900	62	100
720	25	52
770	21	52

MIĘDZYNARODOWY KONGRES DROGOWY.

W jednodniowce naszej z dnia 3. maja pisaliśmy o międzynarodowym kongresie drogowym, jaki ma się odbyć prawdopodobnie w Monachium

około 15. czerwca b. r. z udziałem Polaków. Obecnie dowiadujemy się za „Codzienną Gazetą Handlową”, że międzynarodowy kongres drogowy odbędzie się ściśle między 4. a 19. wrześniem b. r. w Monachium w połączeniu ze światową wystawą drogową. Kwestją międzynarodowego kongresu była omawiana na III Polskim Kongresie Drogowym, który odbył się w Warszawie w styczniu b. r. Poruszono wtedy kwestię referatów polskich, przy czym przewidziane były tematy następujące: drogi betonowe w Polsce, smoły i bituminy w Polsce, oraz najekonomiczniejszy sposób budowy nowych nawierzchni. Na kongresie mają być reprezentowane zarówno polskie sfery fachowe z zakresu drogownictwa, jak również Ministerstwo Komunikacji, oraz lokalne władze drogowe. Pełny skład delegacji nie został jeszcze, jak się dowiadujemy, ustalony.

DALSZY SPADEK URODZIN W NIEMCZECH.

Dopiero w 1935 r. ma być lepiej? Mimo specjalnej propagandy za przyrostem ludności w ciągu pierwszego roku rządów Hitlera spadła w Niemczech ilość urodzin z 978.210 na 915.000. Jest to tembardziej charakterystyczne, iż rząd niem. płaci za każde urodziny 20 marek i udziela wsparć żywocnościowych i towarowych rodzinom, posiadającym więcej dzieci.

Także system podatkowy daje ulgi. Dopiero na rok 1935 spodziewają się Niemcy poprawy sytuacji i przyrostu ponownego ze względu na 1000 marek bezwrotnych pożyczek, udzielanych małżeństwom.

SOWIETY.

Handel zagraniczny Rosji sowieckiej w pierwszym kwartale 1934 wynosił 134.100.000 rubli, wobec 185 milj. 500 tys. rubli w tym samym okresie roku 1933.

Obywatele w Rosji sowieckiej, którzy otrzymali odznaczenie w postaci orderu Lenina, względnie ordery podobne, otrzymują gratis światło elektryczne, oraz wodę z wodociągów. Poza tym pralnie zmuszone są pracować im bieliznę zadarmo.

JUGOSŁAWIA.

Bilans handlowy zagraniczny Jugosławii za pierwszy okres sprawozdawczy 1934, t. j. za styczeń, luty, marzec i kwiecień wynosił 1 milj. 420 tys. dynarów manca.

Zadłużenie przemysłu jugosławińskiego w zakładach kredytowych po dzień dzisiejszy wynosi 7 miliardów dynarów.

INDJE ANGIELSKIE.

Indje angielskie przywiozły z zagranicy do siebie w roku sprawozdawczym, to jest od 1. kwietnia 1933 do 1. kwietnia 1934 r. 610.035 sztuk opon w cenie okrągło za 12,966.722 Rs. z czego: 316.421 sztuk opon 311.302 sztuk opon dla samochodów 31.302 sztuk opon dla samochodów Stany Zjednoczone Amer. Półn. 37.377 Kanada 21.629 Włochy 10.521 Niemcy 9.501 Francja 7.309

Oprócz pneumatyków i kieszek dla motocykli i samochodów przywieziono do Indji brytyjskich w tym samym czasie 1,772.420 sztuk płaszczy i 2,071.158 kieszek dla rowerów. W przywozie tym partycypowała przeważnie Anglia.

WARSZAWSKA GIEŁDA PIENIĘDZA z dnia 8-go czerwca 1934 r.

Waluty:

Dolar pryw. 527 i pół.
Belgia 123.75 — 124.06 — 123.44,
Gdańsk 172.70 — 173.13 — 172.27, Holandia 359.05 — 359.95 — 158.15. Londyn 26.82 — 26.95 — 26.69. Nowy Jork kabel 5.29 i pół — 5.32 i pół — 5.26 i pół, Paryż 34.96 — 35.05 — 34.87, Praga 22.05 — 22.10 — 22.00, Szwajcaria 172.10 — 172.53 — 171.67, Włochy 45.93 — 46.05 — 45.81, Berlin 205.00 — 205.52 — 204.48, Sztokholm 138.15 — 138.85 — 137.45, Kopenhaga 119.70 — 120.30 — 119.10. — Tendencja niejednolita.

W Kawadarze (południowa Jugosławia) rozpoczęły się już żniwa. Kosi się już żniwno, reszta zbóż dojrzewa. Posucha tegoroczna, dająca się odczuć wszędzie mniej lub więcej katastroficznie, przyczyniła się do przedkich, aczkolwiek niebardzo obfitych żniw.

OBOWIĄZEK WYPŁATY GRATYFIKACJI.

Przyznawanie pracownikom gratyfikacji z natury rzeczy oparte jest na pomyślnym stanie przedsiębiorstwa, zatem z faktów wynika, iż pozwana firma przez szereg lat wypłacała gratyfikację nie można wysnuć obowiązku do jej wypłacenia w okresie upadłości firmy. (Orzeczenie Izby Cyw. Sądu Najw. Nr. 42/34 r.).

MOŻNOŚĆ NATYCHMIASTOWEGO ZWOLNIENIA PRACOWNIKA UMYŚLOWEGO Z POWODU CHOROBY.

Prekluzyjny termin miesięczny do rozwiązania umowy o pracę w razie niestawienia się pracownika do pracy wskutek choroby w ciągu więcej niż 3 miesięcy liczy się dopiero od dnia, w którym pracownik po ustaniu choroby zgłosił się do pracy, a nie od upływu 3-miesięcznego okresu choroby. (Orzeczenie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego Nr. 43/34 r.).

MILJARDOWE STRATY BANKÓW AMERYKAŃSKICH.

Z cca 20.000 banków, jakie istniały na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w roku 1929, przeszło 6994 w roku ubiegłym finansowanych było ze strony rządu Ameryki Północnej we formie kredytów ratunkowych. Na te do 6994 banki wydal rząd amerykański w roku 1933 przeszło 788 milionów dolarów, jednakowoż okazuje się, że suma ratunkowa nie wystarcza jeszcze i trzeba się będzie liczyć z dalszą dotacją rządową, albowiem suma strat, jakie banki amerykańskie poniosły w ostatnich 3 latach wynosi przeszło dwa miliardy dolarów.

CZY WIECIE??

że same Stany Zjednoczone Ameryki Północnej potrzebują rocznie przeszło 40 miliardów puszek cynowych do konserw??

że człowiek normalny ma około 70.000 tysięcy włosów na głowie?

że zapasy kauczuku na świecie wynoszą dzisiaj 650.000 ton, (w roku 1926 tylko 200.000 ton) przy czym w roku 1926 cena 100 kg. kauczuku wynosiła 1980 zł., a w roku zeszłym już tylko 63 zł.??

5.119 sztuk opon dla motocykli
293.614 sztuk kieszek z czego znowu 284.919 sztuk kieszek dla samochodów i 8.695 sztuk kieszek dla motocykli.
W całym dowozie do brytyjskich Indji partycypowały następujące kraje: Anglia 197.411 sztuk, za 7.080.739 Rs. = Rupia (1 Rs = cca 2.00 zł.).
sztuk za 1.636.533 Rs
" " 6.760.123 "
" " 3.750.391 "
" " 3.960.322 "
" " 3.000.149 "

Według danych statystycznych w Indjach brytyjskich znajduje się obecnie: 133.216 sztuk samochodów osobowych, 39.772 sztuk samochodów ciężarowych i omnibusów 21.033 sztuk motocykli.

Kronika miejscowa OSOBISTE.

Donoszą nam, że w dniu 16. czerwca b. r. stanę na kobiercu ślubnym w kościele parafialnym w Szczakowie o godzinie 8 rano p. Janina Neżanka z naszym kierownikiem Oddziału 709 p. Karolem Holipka.

Współpracownicy zakładów Bała w Chełmku razem z redakcją „Echa

Na słoneczne dni przewiewne i wygodne.

P. 24.

Lekkie i elastyczne na gumowej podszewie.

Bata

Chełmka" zasyłają tą drogą Nowożeńcom swoje najserdeczniejsze życzenia, pomyślności na nowej drodze życia.

SPROSTOWANIE.

Na artykuł nasz „Chrząst ogniowej naszej Straży Ogniowej” pisze nam Ochotnicza Straż Pożarna i Zwierzchność Gminna w Chełmku:

„W Nr. 4 „Echa” ukazał się artykuł krytykujący Ochotniczą Straż pożarną gminną. Rozumiemy każdą krytykę, ta bowiem pobudza do żywotności, poznania błędów i usterek. Jednakże, by krytyka cel swój osiągnęła, opierać się musi na prawdzie, a krytyka, jaka się ukazała, łączy w sobie wszystko, tylko nie powyższy zasadniczy cel, a to dlatego, ponieważ:

1. Nieprawdą jest, jakoby Ochotnicza Straż Pożarna gminna brała czynny udział w akcji przeciwpożarowej w dniu 2. 6. — natomiast prawdą jest, że wogóle udziału nie brała, ponieważ wszyscy członkowie pracowali we fabryce. Obecny był jedynie komendant tej Straży i ten przybył na miejsce pożaru łącznie ze Strażą fabryczną.

2. Nieprawdą jest, że sikawka gminna była zardzewiała, — natomiast prawdą jest, że ta jest w czystości utrzymana, niefachowość jedynie obsługi miejscowej ludności spowodowała zanieczyszczenie zaworów. Co do narzędzi — to choć skromne, ale posiadamy.

3. Nieprawdą jest, że Och. Str. Poż. posiada słabe wykształcenie praktyczne, — natomiast prawdą jest, że posiada wykształcenie takie, jakie wystarcza straży na wsi.

W końcu pragniemy zaznaczyć, że to, co posiadamy — zdobyliśmy pracą ciężką i mową. Każdy mundur, czapka i topór — to nie mały wysiłek, by go zdobyć.

Od Redakcji: W swych założeniach naszego tygodnika dalecy jesteśmy od osobistych wycieczek przeciw komunikacji. Chcemy skupiać, a nie rozbić. Pragniemy, aby nasze „Echo” budowało. Jeżeli zaś zakradnie się artykuł może nie w 100 proc. prawdziwy, przeprosimy i chętnie z przyjemnością sprostowanie ogłosimy. Każdemu Towarzystwu Zakłady nasze służą nie tylko radą słowną, posłuża i czynnie. Np. Ochotniczej Straży Ogniowej w Chełmku, jeżeli zażąda celowej pomocy, np. naprawy sikawki i t. p. z największą gotowością zakłady nasze pomoc tą udziela. Temsamem polemikę w powyższej sprawie kończymy.

Zarząd powiatowy Straży Pożarnych w Chrzanowie. Siedzą: 1) Starosta Dr. Łęcki, 2) Dr. Tomasz Dąbrowski, 3) insp. Ludwik Majchrowicz oraz instr. pow. K. Gotab.

Z Niwy Strażackiej

Rozpoczynamy pierwszy rok naszej działalności strażackiej. Już na samym wstępie jesteśmy świadkami doniosłych zmian, jakie dokonały się w życiu strażactwa.

Rozporządzeniem Rady Ministrów nadano naszej organizacji uprawnienia „Wyższej Użyteczności Publicznej”. Wyróżnienie to spotkało dopiero trzy organizacje a to L. O. P. P. i Polski Czerwony Krzyż.

Obecny Sejm na ostatniej kadencji sejmowej uchwalił nową ustawę przeciwpożarową, która z dniem 15 października wchodzi już w życie.

Patrząc na wszystkie te doniosłe przemiany, ogarnia nas dumą, iż spotyka nas zaszczyt służenia w organizacji, której głównym zadaniem jest niesienie pomocy bliźniemu.

By i oddział nasz w ogromnej tej armii strażackiej, nazwanej przez Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego „Sióstrzycą Armji” umiał wszystkie obowiązki wykonać, pragniemy sobie narzucić program naszych prac, które muszą być w najbliższym czasie wykonane, byśmy godnie stali obok starszych od nas działaczy pożarniczych.

Zaprawiać będziemy naszych członków do obowiązków obywatelskich tak na okres prac pokojowych, jak i na wypadek zagrożenia naszych granic. To też czeka nas udoskonalenie się w technice pożarniczej, w akcji obrony przeciwlotniczo - gazowej, w pracach sanitarnych, sportowych i pracach społeczno - obywatelskich. Praca nasza musi także promieniować daleko poza teren fabryczny, by przyciągać wszystkich do służby publicznej i dlatego też musimy sięgać do wszystkich kół życia społecznego, bo inaczej zostalibyśmy wycięci w ciasne ramy wewnętrznych zainteresowań fachowych, stalibyśmy się przez to mniej żywotnymi i obniżylibyśmy swe wartości obywatelskie i społeczne.

To też widzimy, że strażactwo popołuje nie tylko mężczyzn do pracy, ale organizuje oddziały samarytańsko-pożarnicze, którym i nasza fabryka

może się pochlubić, drużyny odkażające, oddziały przeciwpowodziowe.

Zastanawiając się nad ogromem pracy stojącej przed nami, odczuwamy wielką odpowiedzialność, jaka spada także i na barki naszego oddziału wobec władz państwowych, społeczeństwa i Dyrekcji, którzy wzamian za to, mają otrzymać od nas trwałą podstawę rozrostu sił twórczych oddziału i wraz z nim wzmocnienie bezpieczeństwa pożarowego.

Przystępując do pracy, mamy nadzieję, iż przy poparciu nie tylko Dyrekcji ale i wszystkich pracowników fabryki, nie zawiedzimy pokładanych w nas nadziei.

Strażak.

Kurs gazowy pod kierunkiem kpt. Lewickiego.

SZANOWNA REDAKCJO.

W związku z notatką w dziale sportowym nr. 4 „Echo Chełmka” proszę Szanowną Redakcję o łaskawe umieszczenie następującego sprostowania:

Nie byłem i nie jestem kierownikiem sekcji siatkówki przy K. S. „Chełmek”, jest nim p. kol. Rumlper. Dlatego też nie mogę ponieść żadnej winy, za ew. braki w drużynie. Jestem tylko sportowcem, a pracuję w klubie tylko dla sportu, a nigdy dla nazwiska.

Kutik.

Od Redakcji.

Panie Kolego Kutik, Za wyjaśnienie bardzo Wam dziękujemy. Pracę Waszą nad rozwojem sportu przy K. S. „Chełmek” wszyscy zbyt dobrze rozumiemy i poważamy, jesteście na równi z kilkoma pionierami, którym K. S. „Chełmek” ma do zawdzięczenia swój dzisiaj tak wysoki poziom sportowy. Pracujcie dalej w imię sportu!

DZIAŁ SPORTOWY

KS. „Chełmek” — KS. „Brzeszcze” 2 : 0.

Chyba w Chełmku podobnego, co wczoraj meczu jeszcze nie było. Jeżeli Zarząd KS. „Chełmek” chciałby w przyszłości sprowadzać na przyjacielskie zawody podobne, co wczoraj drużyny, jeżeli KS. „Chełmek” ma zamiar pokazywać nam dalej takie same, jak wczoraj umiejętności, to lepiej nie grać. Zawody rozpoczęły się od tego, że p. sędzia Rumlper spóźnił się. Gra nieciekawą. Arogancka kopania na jedną bramkę. Słyszałeś tylko krzyki: „Erik nie kif (przez „f”) się, Stasiu kopnij, Władziu, centruj, panie sędzio dlaczego to i owo itd. itd. A pan sędzia Rumlper od początku nie umiał zaprowadzić na boisku sportowemu porządku. Z graczami konferuje, to ustanawia dopiero skład drużyny. Takich rzeczy przecież, Panowie, nie praktykuje się nawet między żakami podczas gry w kizkę, a cóż mówić o zawodach przy platnym wstępie. Nic dziwnego, że zawody zostały przerwane, budząc niesmak wszędzie. Zarząd Klubu powinieli na przyjacielskie zawody zapraszać drużyny silne, nietylko, aby nam pokazać grę fair, ale, aby się także czegoś nauczyć. W obu drużynach bramkarze dobrzy. Bramki dosyć dobre, uzyskali Bilica i mały Krupka.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, KS. „Chełmek”, chcąc się zrehabilitować, zaprosił na najbliższy mecz w Chełmku silną drużynę BBSV z Bielska.

Po zawodach odbył się na stadionie KS. „Chełmek” imienia I Marszałka

DRAMATYCZNY FINAL PIŁKARSKICH MISTRZOSTW ŚWIATA.

Włochy Czechosłowacja 2:1 (1:1, 0:0).
Na stadionie rzymskim, w obecności 40 tys. widzów, rozegrany został w niedzielę finałowy mecz o mistrzostwo świata w piłce nożnej, pomiędzy Italią a Czechosłowacją, który zakończył się po niesłychanie dramatycznym przebiegu zwycięstwem reprezentacji Italii, w stosunku 2:1, dopiero po dogrywce.

Zespoły te od początku do końca gry stawały wszystko na jedną kartę i nie przebiegając w środkach, stoczyły ostrą, miejscami nawet, ze strony Włochów, brutalną grę.

Początkowo lepsi okazali się Czesi, których linie kombinacje grały dla oka bardzo ładnie. Włosi dopiero w okresie 20 min. przychodzą do siebie, lecz pod koniec przetrwały Czesi znów byli lepsi. Po przerwie Włosi gwałtownie atakują. W konsekwencji czego wynoszą z boiska kierownika napadu Czechów Pucca. Ostatni wraca po 20 min. znów na boisko i strzela po pięknej kombinacji z prawego skrzydła pierwszą bramkę, 40 min. po przerwie Włosi wrzuniają z szałem Orsiego. Entuzjazm tłumów nie ustawał prawie do końca gry. Ze względu na wynik remisowy, zarządzone dogrywki. Już w pierwszych minutach Włosi wykorzystują małe zamieszanie pod bramką Czechów i skośny strzał Shavięgo przynosi Włochom zwycięską bramkę.

Mussolini po zawodach wręczył finalistom pamiątkowe żetony.

My Polacy — Sportowcy cieszymy się z ładnej gry pobratymców naszych Czechosłowaków w Rzymie. — Radość nasza byłaby większa jeszcze, gdyby Czechosłowacja zdobyła mistrzostwo świata.

PRASA SPORTOWA WE WŁOSZACH

podczas piłkarskich międzynarodowych zawodów była bardzo licznie obsesana przez wszystkie kraje. Obecnie bawi jeszcze 249 żurnalistów sportowych w różnych miastach Włoch.

NOWY REKORD CZESKI.

Znana lekkoatletka czeska Koubkova ustanowiła na zawodach w Pradze nowy rekord w skokach w dal z wynikiem 562 cm. Wynik ten stawia Koubkova na czoło światowej klasy specjalistek tej konkurencji.

DIENNIKARZE POLSCY W ESTONJI?

W dniu 17 czerwca b. r. odbędzie się w Tallinie wielkie doroczne święto wychowania fizycznego. W świetle tem wzięmie udział kilkadziesiąt tysięcy młodzieży estońskiej. Jak się dowiadujemy, dziennikarze estońscy zaprosili na święto to polskich dziennikarzy sportowych.

POGOŃ LWÓW — WARTA POZNAŃ 3:1 (1:1)

Powyższe spotkanie należało do bardzo ciekawych. Pogoń wygrała dzięki lepszej kondycji strzałowej napadu. W drugiej połowie gry Pogoń lepsza. Bramki dla Pogoni zdobyli — Matias 2, Zimmer 1. Dla Warty — Szerfke z karnego.

POLONIA — WARSZAWIANKA 1:1 (0:1)

Warszawa. Obie drużyny grały bardzo słabo i niżej swej formy. Warszawianka zdobyła prowadzenie w 23 min. przez Piłszka, wyrównuje po przerwie w 23 min. Puchniak.

CRACOVIA — WISŁA 2:1 (1:0).

Piękne zwycięstwo „Ruchu” w Siedlcach — Siedce — „Ruch” Wik. Hajduki 3:5 (1:4).

TABELA LIGI PAŃSTWOWEJ.

	Gier	Pkt.	Stos.br.
1. Ruch	7	13	37:11
2. Garbarnia	7	9	17:10
3. Polonia	9	9	9:10
4. Pogoń	6	8	11: 8
5. Cracovia	9	8	10:10
6. E. K. S.	7	8	11:11
7. Wisła	7	8	12:17
8. Warta	7	6	17:13
9. Strzelec	9	5	10:18
10. Legia	7	5	6: 9
11. Warszawianka	7	5	7:20
12. Podgórze	8	4	7:24

Mecz tenisowy kobiety Polska — Niemcy wygrała drużyna polska w stosunku 3:2. Głównie do wygranej drużyny polskiej przyczyniła się mistrzyni Polskiej Jędrzejowska.

Jak spędzają nasi pracownicy wolne chwile.

PAWEŁ CZECH

właśc. FRANCISZEK CZECH

FABRYKA WYROBÓW DRZEWNYCH,

TARTAK I CEGIELNIA PAROWA

MIKOŁÓW GÓRNY ŚLĄSK

Rok założenia 1885.

poleca:

kopyta szewskie wszelkiego rodzaju
 prawidła do obuwia
 glanki drewniane
 drzewa gięte do kół
 kajaki składane
 narty.

**WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE.
 CENY KONKURENCYJNE.**

*Dzieci
 muszą
 mieć
 trwale
 ponczoszki*

Dla dzieci nasze najlepsze pończoszki „BOY”
 po znizowanych cenach :
 zł. 0.80, 1.—, 1.30
 „GOC” — pończoszki bawełniane zł. 0.60, 0.80, 1.—.
 „SKAUT” — pończoszki sportowe zł. 1.—, 1.30.

Wielki wybór skarpetek
 damskich i dziecięcych od
 gr. 40 do zł. 1.20

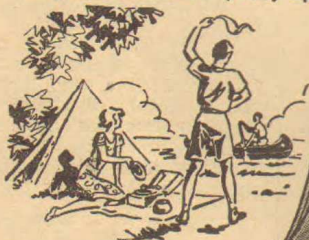
Oglądaj co kupujesz !

Gwarantujemy za
 każdą parę !

Bata

TRAMPKI

Jedynie obuwie do pracy sportu i na wycieczki.

2.50
 27-34

Nr. 35-38 . . . zł. 3.—, Nr. 39-45 . . . zł. 4.—
 Lekkie i wygodne z trwałego płótna na gumowej
 podszewie. —
 Do „TRAMPEK” nasze lufowe wyściółki.

Bata

Pamiętaj o Świącie Morza!

Wstępuj na członka do Ligi Morskiej i Kolonjalnej

BACZNOŚĆ

Fabryki Obuwia, Hurłownie Szewskie, Szewcy!

Wszelkie obcasy drewniane

surowe i lakierowane polecają
 najtaniej i w najlepszym gatunku

**Zakłady WYROBÓW DRZEWNYCH
 JAN RAPACZ, Szopienice G. Śl.**

CENY OGŁOSZEŃ.

Abonament roczny zł. 5.50 z dostawą do domu.
 Reklamy w tekście:
 cała strona . . . . . zł. 300.—
 pół strony . . . . . „ 200.—
 jedna czwarta strony . . . „ 120.—
 jedna ósma strony . . . . „ 80.—
 jedna szesnasta strony . . . „ 45.—
 Reklamy na stronie pierwszej o 50 proc. droższe.

Reklamy na stronie drugiej o 35 proc. droższe.
 Reklamy na stronie 3, 4, 5 o 25 proc. droższe.
 Dla poszukujących pracę słowo 3 grosze.
 Ogłoszenia drobne słowo 10 groszy.
 Ogłoszenia mstryjonalne słowo 10 groszy.
 Komunikaty, notatki, wzmianki osobiste jedno słowo 10 groszy.

Uwagi ogólne:

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie jego ogłoszenia, względnie jego części bez podania powodów. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Drobne ogłoszenia mogą być drukowane tylko farbą czarną. Drobne ogłoszenia przyjmujemy tylko za gotówkę. Strona w tekście ma 4 łamy. Wyraży tłumym drukiem liczymy podwójnie.